

Exkurzia - BRNO - BRADLO

Miestny klub Spoločnosti M. R. Štefánika zorganizoval dňa 20.10.2015 zájazd do Brna na prehliadku repliky historického Legiovľaku.

Zájazdu sa zúčastnilo 11 členov miestneho klubu Spoločnosti M.R.Štefánika a 29 žiakov našej Základnej školy M.R.Štefánika s dvomi pedagógmi.

Čsl. Légie – vojsko dovtedy neexistujúceho štátu ČSR boli hlavným tromfom v rukách Československej národnej rady (T.G. Masaryk, E. Beneš, M. R. Štefánik) pri politických jednaniach s víťaznými mocnosťami o rozbití Rakúsko-Uhorska a vytvorení samostatnej ČSR. Boli významnou vojenskou silou (70 000 vojakov), ktorých bolo možné použiť na frontoch I. svetovej vojny a neskôr proti ruským boľševikom. Navyše sa odhaduje sa, že ich prítomnosť v Rusku skrátila I. svetovú vojnu o pol roka. Totiž po uzavretí separátneho brest-litovského mieru medzi Nemeckom a boľševickým Ruskom mohlo byť 1,5 milióna nemeckých a rakúsko-uhorských zajatcov prepustených z ruského zajatia a presunutých na západný front. Tomuto presunu vo významnej miere bránila prítomnosť čsl. légii v Rusku.

Legiovľak je replikou legionárskeho ešalónu z rokov 1918-1920, ktorým sa čsl. legionári presúvali v bojoch s boľševikmi pri ústupe cez Rusko po transsibírskej magistrále s cieľom dostať sa na západný front okľukou cez Japonsko. Tieto ešalóny slúžili vlastne ako pojazdné kasárne a stali sa do roku 1920 domovom našich vojakov, ktoré sa postupne dovybavovali. Celkom disponovalo čs. vojsko na Rusi 531 osobnými a 10 287 nákladnými vozňami, ktoré boli usporiadané v 259 vlakoch.

Myšlienka vytvoriť toto pojazdné múzeum vznikla už v roku 2008. V rokoch 2011-2014 zakúpila Čsl. obec legionárska 9 vyradených historických vagónov, ďalší dodala Nadácia M. R. Štefánika a Klub historickej techniky Zvolen a jeden požičali České dráhy.

Dokončený Legiovľak, ktorý 19.5.2015 vyrazil na svoju niekoľko ročnú púť na ČR, je zložený z 11 vozňov základnej zostavy slúžiacich k rôznym účelom, nutným pre zabezpečenie prežitia legionárov na Sibíri. Legiovľak sa skladá z vozňa poľnej pošty, teplušky, zdravotníckeho, štábného, obrneného, krajčírskoho, predajného, kováčskeho, ubytovacieho a dvoch plošinových vozňov. Vo všetkých vozňoch čaká na návštevníkov verná rekonštrukcia vybavenia, legionári v dobových uniformách, ale aj originálne exponáty a niekoľko stoviek fotografií na paneloch mapujúcich históriu československých légii. Jeho cesta skončí v roku 2020.

Na samotnom privítaní Legiovľaku v Brne sa zúčastnili zástupcovia Čsl. obce legionárskej, mesta Brna a Juhomoravského kraja, vrátane hejtmana Michala Haška. Na železničnej stanici Brno-Královo pole bude vlak stáť do 5.11., potom sa presunie zo Zlína a následne do Břeclavi. Otázka jeho príchodu na Slovensko ešte nie je doriešená.

Žiaci a členovia klubu si mohli prezrieť celý Legiovľak a jeho jednotlivé časti, ktorými ich sprevádzal jeden z „legionárov“ s veľmi podrobným a zanietеным výkladom.

Na ceste späť na Bradle si kyticami chryzantém uctili pamiatku gen. Štefánika. a pripomenuli si tak blížiac sa 97. výročie vzniku ČSR, bez ktorej by neskôr nevzniklo ani samostatné Slovensko.

